

Podwójna diagnoza u kobiet

Ryzyko podwójnej diagnozy u kobiet jest inne niż u mężczyzn. Istnieje większe prawdopodobieństwo stwierdzenia depresji lub lęków u kobiet oraz grozi im większe ryzyko podwójnej diagnozy, jeśli cierpią na zaburzenia dwubiegunowe.

Ktoś, kogo kocham, okazuje oznaki podwójnej diagnozy. Co powinienem zrobić?

- » Nie obwiniaj siebie ani osoby cierpiącej na podwójną diagnozę
- » Spróbuj z nią porozmawiać, jak się czuje
- » Daj jej odczuć, że się martwisz i że może z tobą porozmawiać
- » Zachęć ją, by zwróciła się do specjalisty o pomoc. Zaproponuj jej, że pójdziesz z nią w charakterze wsparcia
- » Jeśli osoba ta niechętnie szuka pomocy, zwróć się sam do lekarza o poradę.

Czasami ludzie się krępują, czują się zażenowani lub zawstyżeni, by szukać pomocy. Mogą również nie zdawać sobie sprawy z dostępnej pomocy oraz opcji w jej poszukiwaniu.

Poniżej podane są niektóre opcje, gdzie można szukać pomocy. Jest ważne pamiętać, że zadaniem specjalisty jest pomóc ci, a nie oceniać ciebie i że jest on zobowiązany zachować twoje informacje w poufności.

Kiedy należy szukać pomocy?

Należy porozmawiać z bliską osobą i zachęcić ją do odwiedzenia lekarza, jeśli zaczynasz zauważać u niej następujące oznaki:

- » Przestaje ona rozmawiać z rodziną i przyjaciółmi
- » Zaczyna się bać lub jest bez powodu podejrzliwa
- » Źle sypia lub często budzi się w nocy
- » Przychodzą jej do głowy dziwne pomysły
- » Słyszy głosy, których nikt inny nie może usłyszeć
- » Opada jej motywacja, jest bardziej drażliwa, niespokojna i agresywna
- » Regularnie wpada w kłopoty i wchodzi w konflikt z prawem
- » Ma trudności z koncentracją
- » Mówi lub wypisuje rzeczy niemające sensu
- » Nadużywa narkotyków lub alkoholu

Gdzie należy szukać pomocy?

Istnieje szereg miejsc, do których możesz się zwrócić o pomoc:

Twój lekarz domowy

Pogotowie w szpitalu państwowym lub prywatnym

LIFELINE: 13 11 14 – czynna 24 godz. na dobę linia pomocy w przypadkach kryzysowych

DIRECTLINE: 1800 888 236 – czynna 24 godz. poufna linia porad i skierowań przy problemach z alkoholem i narkotykami

DRUG INFO: 1300 858 584 – informacja dla opiekunów na temat narkotyków w różnych językach

SANE: 1800 187 263 – Informacja na temat leczenia chorób umysłowych, wsparcia i pomocy dla opiekunów, dostępna w różnych językach.

Informacja dotycząca alkoholu, narkotyków i chorób umysłowych dla osób mieszkających w Australii

POLISH

DEVELOPED BY

 Turning Point
TREATMENT • RESEARCH • EDUCATION

 ECCP Multicultural Centre
Building Inclusion & Resilience Through Cultural Understanding

FUNDED BY THE
DEPARTMENT OF HEALTH,
AUSTRALIA

Problemy z alkoholem, narkotykami i chorobami umysłowymi

Jeżeli osoba cierpi równocześnie na dwie lub więcej chorób i zaburzeń, takich, jak problemy z alkoholem i narkotykami oraz chorobę umysłową, określa się to pojęciem „podwójnej diagnozy”. Jednym z przykładów podwójnej diagnozy jest przypadek, gdy osoba cierpi na chorobę umysłową i nadużywa substancji odurzających. Substancje takie mogą być zarówno legalne (alkohol, tytoń, leki na receptę), jak i nielegalne (haszysz, amfetamina i heroina).

Równoczesne występowanie choroby umysłowej i nadużywania substancji odurzających może się zdarzyć we wszystkich społecznościach. Nierzadko osoby cierpiące na lęki lub depresję mają również problem z alkoholem lub narkotykami.

Co może spowodować podwójną diagnozę?

Jest szereg powodów, dla których może wystąpić równocześnie choroba psychiczna i nadużywanie substancji. Należą do nich między innymi:

- » Zmaganie się z trudnymi zmianami życiowymi, takimi, jak emigracja i osiedlenie się
- » Wpływ stresu i traumy
- » Nadużywanie substancji może mieć wpływ lub pogłębić objawy choroby umysłowej
- » Osoba chora psychicznie może nadużywać leków, bo wierzy, że pomoże to jej w walce z chorobą albo, żeby czuć się pewniej w towarzystwie innych osób
- » Osoba chora umysłowo może nadużywać narkotyków, by czuć się dobrze, należeć do grupy, uciekać przed nudą lub żeby lepiej spać

Jakie są niektóre typowe cechy podwójnej diagnozy?

Ludzie różnie doświadczają podwójnej diagnozy. Ktoś cierpiący na depresję lub lęki może nadużywać alkoholu, by znosić wyzwania. Z kolei haszysz może zwiększyć ryzyko epizodu psychiatrycznego u kogoś, kto ma już skłonności do psychozy, czyli zaburzenia psychicznego objawiającego się halucynacjami i trudnościami w odróżnieniu rzeczywistości od przywidzeń.

Niełatwo jest rozdzielić zachowania związane z chorobą psychiczną i nadużywaniem narkotyków, ale ważne jest, żeby zauważać początki zmian w zachowaniu tej osoby. Oto niektóre ostrzegające cechy charakterystyczne:

- » Poczucie depresji, gniewu, huśtawka nastrojów
- » Trudności w zorganizowaniu się
- » Problemy w relacjach z ludźmi i izolacja
- » Problemy mieszkaniowe (bezdomność lub częste przenoszenie się z miejsca na miejsce)
- » Pogłębienie się działalności przestępczej
- » Objawy pogorszenia zdrowia i dbałości o siebie
- » Brak wsparcia socjalnego
- » Problemy finansowe
- » Myślenie o samobójstwie lub samookaleczeniu
- » Powrót do nadużywania substancji
- » Częste powroty do szpitala
- » Opieranie się leczeniu i niestosowanie się do programów rehabilitacyjnych

Podwójna diagnoza u młodych ludzi

Młodzi ludzie mają większe skłonności do eksperymentowania, zwłaszcza z substancjami, niebezpiecznymi, i to zwiększa ryzyko zachorowania na choroby umysłowe. Młodzi ludzie narażeni są na zwiększone ryzyko problemów psychologicznych lub nadużywania substancji ze względu na następujące kwestie powiązane ze zmianami i wyzwaniami dojrzwania:

- » Lawirowanie między różnymi kulturami
- » Radzenie sobie z utratą członków rodziny przyjaciół i aspektów swojej kultury
- » Doświadczenie dyskryminacji i rasizmu
- » Żal i pamięć przeżytych tortur i traumy
- » Trudności z nauką i znalezieniem pracy
- » Uczenie się nowego języka i kultury
- » Usiłowanie spełnienia oczekiwań rodziny i swojej społeczności
- » Presję ze strony grupy rówieśniczej